

službo opravlja; za prihodnje pa naj nehajo ti nepotrebni stroški. Tudi zavolj cesarskih žebcarjev in kobilstev, ki državi toliko stroškov prizadenejo, da država za nje več plačuje kakor za šole, se je vnela huda borba, ki se je s tem sklepom končala: naj se žebcarstvo in kobilstvo skozi in skozi prenaredi, da se stroški pomanjšajo kakor je potreba v sedanji dnarni stiski. Dalje so se pretresale velike penzije, ki jih uživajo tudi taki oficirji, ki bi še lahko služili, — neugodno preskrbovanje in nakupovanje živeža za vojake in konje po zakladavcih in špekulantih, — vojaške učilnice, ki več znašajo kakor učilnice civilne itd.; naposled je bilo še sklenjeno: naj vlada armado tako osnuje, da v mirnih časih ne bo za leto in dan več kot 92 milijonov gold. za njo treba. Tudi o stroških za ces. ladije in morsko armado so bili razgovori živi. Potem ko so govorili nekteri, da Avstrije moč obstoji v armadi na suhi zemlji, nikakor pa na morji, so drugi zagovarjali potrebo, da imamo tudi na morji veliko moč; nazadnje je obveljal odborov predlog: naj se za letos dovoli 5 milijonov in 965.000 gld., za napravlanje ladij pa 7 milijonov in 200.000 gld., in pri tem so se dodale spet nekatere želje in nade, kakor ima državni zbor navado, da svoje sklepe omehčuje z željami in nadami. To se je godilo pretekli teden v zbornici poslancov. — Zbornica gosposka je začela 20. t. m. posvetovanje o dnarstvenih sklepih, ki so ji iz zbornice poslancov v roke prišli; začela je s stroški ministerstva ces. hiše in unanjih oprav. Odbor je nasvetoval, naj se sprejmejo zneski po nasvetu zbornice poslancov, pa nekatere njih želje naj se še bolj omehčajo, in po nobeni ceni ne more se pripustiti, da bi se od plače rimskega poslanca in predsednika nemškozvezne vojaške komisije kaj odbilo. Pri tej priliki se je gospod Anton grof Auersperg sprehajal v svoji mu toliko priljubljeni misli, naj se Avstrija združi z Nemčijo in z edinjeno močjo naj doženete ljudski blagor in ljudsko svobodo; potem tudi Madjar ne bo hrbta kazal Nemčiji in Slovani ne bojo več rekli, da nimajo na Nemškem nič opraviti, — dalje se je potegnil za višo plačo rimskega poslanca, ker rimska vlada je velika cerkvena vlada z 200 milijoni dušami in tedaj mora poslanca imeti prve vrste, — in nazadnje je o konkordatu rekel, da konkordat je postava, pogodba in dogovor: vse troje ob enem; postave pa se dajo prenarediti in ravno tako pogodbe o dogovorih pogodnikov. — Na to je nadškof dunajski kardinal Rauscher besedo poprijel in se najprej tudi temu ustavil, da bi se od plače rimskega poslanca kaj odbilo; potem je zagovarjal svetno oblast papežev, ki se opira na ljudsko pravo, in če tudi v prvih 700 letih po Kristusu niso papeži imeli posvetne moči, so bili takrat drugi časi; nazadnje pa je rekel, da, ako bi se v mirniših časih, kakor so sedanji, konkordat trezno pretresal, se bo vidilo, da ne bo velikih preuredb potreba. Govorili so še drugi gospodje; pikali so nekteri na zbornico poslancov, kako da se upa tako predrzno postopati o dnarstvenih zadevah, ne gledé na to, da zbornici poslancov gré o dnarnih (davkovskih) rečeh prva beseda; grof Anton Auersperg je z rahlo besedo zagovarjal veljavo zbornice doljne, in sklenili so potem ta oddelek, kakor je bilo gori rečeno. Zastran deželne premoženja je, kakor v zbornici poslancov dr. Toman, v zbornici gosposki se grof Anton Auersperg potegnil, ki ga je leta 1809 francoska vlada tadanjim krajskim deželnim stanovom vzela in potem nobena vlada jim ga nazaj dala. Minister Schmerling je obljubil, da se ta zadeva bode Tirolcom, Korošcom in Krajncem kmali rešila. Ker je pri tej seji že tako malo gospodov pričujočih bilo, da jih je predsednik mogel loviti, sicer bi ne mogel zbor veljavnega sklepa storiti, bo gosposka zbornica spet do konca tega mesca imela — praznike.

— Veliko se je te dni govorilo o tem, kadaj bo konec državnega zbora na Dunaji in kadaj se bojo začeli deželni

zbori. Vladni časnik „Donauzeitung“ tem govoricam odgovarja to-le: Ni res, da se bo državni zbor tako kmali razpustil; državni stroški in dohodki za leto 1863 se bojo še temu zboru v pretres in sklep izročili; deželni zbori se bojo še le mesca novembra (listopada) začeli in ne bojo le malo tednov trpeli, ampak tako dolgo, da bojo mogli vse svoje važne opravila, katerih je veliko, zložno dognati.

— Ministerstvo dnarstva z razglasom od 16. t. m. oklicuje, da se bojo od 23. do 26. t. m. spet podpisali prejemanli na obligacije z loterijo od leta 1860, katerih se bo izdalo za 16 milijonov in 600.000 gold., — obligacije za 100 gold. se prodajajo po 94 gold.

— Vesela novica se ponavlja, da se zdravje presvitle cesarice spet boljša.

— Škofje, ki so bili v Rimu, pridejo 26. t. m. nazaj.

Česko. Kako se Čeh, naj je kmet ali gospod, zaveda svoje narodnosti, kažete očitno in celemu svetu v izgled spet dve volitvi za ondašnji deželni zbor; pri obeh sta bila dva iskrena Slovana izvoljena in sicer v Visokem Mitu prof. Šembera enoglasno, v Litomišlju pa fajmošter Jindra z veliko večino glasov. — V Pragi je vrednik „Narod. Novin“ dr. Greger zavolj nekterih sostavkov, ktere je sodnija krive spoznala motenja pokoja in javnega šuntanja, obsojen na 4 mesce v ječo in zgubo 1300 gold. Vsa polna ljudi je bila sodnija in ulica krog in krog tisti dan, ko je imela mu sodba oklicana biti in dr. Greger in zagovornik njegov dr. Klaudi sta mogla pričujoče prositi, naj mirni bojo, kakor koli izpade sodba, ker to je le sodba prve sodnije, zoper katero je še pritožba mogoča. In množica ju je ubogala; zunaj sodnije na ulici pa so hotli obsojenega in zagovornika sprejeti s slava-klici; al da se ogneta vsakemu hrupu, sta se po stranski poti domú podala. Zdaj pa pošiljajo iz mest in kmetov vredniku milovavne pisma, in kakor „Hlas“ pravi, hočejo kmetje zložiti tistih 1300 gold., ki imajo zapasti kazni od vrednikove kaveje.

Angleško. Iz Londona. Sodniki so o razpostavljenem blagu sklenili svojo razsodbo in 15. t. m. oklicali, kdo prejme svetinje in pohvalne pisma.

Srbsko. Iz Belgrada. 15. dne t. m. so se vnele tukaj take silne homatije, da vse druge novice niso nič proti temu, kar se zdaj tukaj godí. Sovražstvo, ki že dolgo tli med Srbi in Turki na tihem, je spremenilo se v očitni boj, za ktereга konec zdaj še nobena živa duša ne vé. 15. dne t. m. zvečer je neka turška straža umorila srbskega fanta; na to se je vnel krvavi boj, ki je trpel celo noč, dokler se ni turška armada umaknila v trdnjavo, iz ktere je potem začela bombe metati v mesto in jih tako dolgo metala, dokler ni francoski konsul se zoperstavil (protestiral) temu bombardovanju. Od vseh strani je vrelo srbsko ljudstvo iz kmetov v mesto; Avstrijanci so se na 4 ladijah odpeljali v Zemun; kaj se dalje tam godí, se nič prav ne zvé, ker telegraf je kmalo — omolknil. Kneza ni bilo domá, ker je potoval po deželi in se je še le 17. t. m. vrnil v Topčider. Da bo težko upokojiti po ljutih Turkih silno razkačeni narod srbski, je gotovo. Ako se pomisli, da tudi Črnogorci in kristjanski Bosnjaki in Hercegovinci ustajajo zoper Turka, je očitno, da se pripravljajo tu velike politiske zadrege, v katerih bo tudi Avstrija imela posla dovelj.

Rusovsko. Iz Petrograda. Poslednji čas se je tu pripetilo toliko požigov, da se po pravici misli, da prekucijna skrita stranka povžiga ljudem nalašč hiše in vžiga s tem nezadovoljnost zoper vlado. Tudi v Moskavi je bil 9. t. m. velik požar. Car in carica darujeta pogorelecom kar moreta, in ostre kazni so oklicane za tiste, ki jih zasačijo v tem hudodelstvu.

Popravek. V poslednjem listu na 208. strani 13. vrstici odzgoraj namesto Fleismanaovo beri Riharjevo.